

เรื่องจริง..ที่มหานคร SHANGHAI (จบ)

โดย...ว่าที่ร้อยตรีพนดล รักษ์แก้ว

รอง ผอ.สพม.13

311 การศึกษาดูงานด้านวัฒนธรรมและด้านการศึกษาเชียงใหม่ใน 4 วันที่ผ่านมา ทำให้ได้เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนที่นี่ และแนวการจัดการศึกษาของเชียงใหม่ ในระดับกำหนดนโยบายและระดับการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งได้เห็นการร้อยรัดการปฏิบัติกับนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม

วันนี้ทางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กำหนดนำคณะไปศึกษาดูงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งตั้งอยู่ย่านชานเมือง จึงนัดหมายเวลาเดินทาง 6-7-8 เหมือนเดิม คือ ตื่นนอน/ทำภารกิจส่วนตัว 06.00 น. รับประทานเช้า 07.00 น. และออกเดินทาง 08.00 น. คณะทั้ง 10 คน ยังกระชุ่มกระชวย วันนี้ต้องเก็บกระเป๋าเดินทางย้ายที่พัก เพราะจะต้องไปศึกษาเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมและพักค้างที่เมืองซูโจว (Suzhou) ในวันรุ่งขึ้นอีกด้วย

คณะใช้เวลาเดินทางประมาณ 40 นาที ก็ถึงโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีคณะเจ้าหน้าที่และอาจารย์ของโรงเรียนมารอต้อนรับที่ประตูทางเข้าโรงเรียน ที่นั่นคณะเราได้พบกับคณะจากไทยที่นำโดยผู้อำนวยการสถาบันขงจื้อของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต อีกครั้งหนึ่ง จากนั้นได้เข้าสู่ห้องประชุมของโรงเรียน เพื่อการต้อนรับและการเจรจาอย่างเป็นทางการ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการและหัวหน้างานวิชาการ ทั้ง 3 ท่านเป็นสุภาพสตรีได้มาร่วมต้อนรับให้ข้อมูล รวมทั้งการตอบข้อซักถามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ.2003 เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปัจจุบันมีนักเรียน 1,500 คน ครู 160 กว่าคน นักเรียนที่จบจากที่นี่ส่วนใหญ่จะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปี ค.ศ. 2010 โรงเรียนได้รับการประเมินเป็นโรงเรียนชั้นนำในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนครเชียงใหม่ จากโรงเรียนทั้งหมด 50 โรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีโรงเรียนที่ผ่านการประเมินเพียง 10 โรงเรียน โรงเรียนนี้เป็น 1 ใน 10 โรงเรียนที่ผ่านการประเมิน แม้โรงเรียนจะตั้งมาเพียง 7 ปี และโรงเรียนสามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นเลิศได้ในปี ค.ศ. 2013 ซึ่งครบปีที่ 10 ของการก่อตั้งโรงเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากจัดตามหลักสูตรปกติแล้ว ยังจัดกิจกรรมเสริมตามความถนัดและความสนใจของนักเรียนด้วย เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถพิเศษของนักเรียนนอกห้องเรียน เป็นกิจกรรมชมรม ขณะนี้มีมากกว่า 60 ชมรม จะเน้นทั้งกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถนักเรียนด้านการแสดงออกและกิจกรรมที่สามารถไปร่วมแข่งขันได้ ในแต่ละปีโรงเรียนจะจัดให้มีการนำเสนอผลงานของนักเรียนที่สังกัดชมรมต่าง ๆ เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน และจะมีการมอบรางวัลให้กับชมรมที่สามารถนำเสนอผลงานออกมาได้ดีเยี่ยมอีกด้วย

กิจกรรมที่จัดได้เชิญวิทยากรภายนอกระดับศิลปินแห่งชาติมาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วย เช่น การขับร้องเพลงประสานเสียง การแสดง หรือทางด้านกีฬา นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองจนเป็นนักกีฬาเยาวชนทีมชาติในกีฬาเทเบิลเทนนิส (ปิงปอง) ไปแข่งขันชิงแชมป์โลก ได้ตำแหน่งรองแชมป์โลก และชมรมวิทยาศาสตร์ นักเรียนสามารถไปแข่งขันทักษะวิทยาศาสตร์โอลิมปิกระหว่างประเทศ ได้ที่ 1 และที่ 2 ใน 60 ชมรม มี 60 % ที่เน้นกิจกรรมด้านกีฬา แม้แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนยังเป็นที่ปรึกษาชมรมไท่เก๊ก และชมรมการเขียนพู่กันจีนด้วย

ระบบการจัดการและควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมของนักเรียน จะมีอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ โดยตรง ครูทุกคนนอกจากรับผิดชอบงานสอนแล้วต้องรับผิดชอบกิจกรรมชมรมทุกคน ตามความรู้ความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์ แต่จะพบปัญหาคือ นักเรียนมีความรู้ความสามารถก้าวหน้ากว่าครู เรียนรู้ได้รวดเร็วเกินขีดความสามารถของครู จึงต้องเชิญอาจารย์ระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก จากมหาวิทยาลัยมาช่วยสอนนักเรียน

นอกจากนี้นักเรียนได้ขยายเครือข่ายของชมรมระหว่างโรงเรียนจนรู้จักกันไปทั่วเมืองเชียงใหม่ มีการประสานงานกันระหว่างโรงเรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพบว่านักเรียนที่ทำกิจกรรมชมรม จะเรียนในชั้นเรียนได้ดียิ่งขึ้น เป็นการแก้ปัญหาที่นักเรียนเรียนหนังสือมากเกินไป แม้จะใช้หลักสูตรกลางของประเทศในการจัดการเรียนการสอน แต่นครเชียงใหม่มีหลักสูตรเฉพาะของเมือง เนื่องจากจะเป็นเมืองนำร่องของประเทศในด้านการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของรัฐบาลจีน

เนื่องจากเป็นโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย จึงเป็นโรงเรียนนอกระบบไม่ขึ้นกับรัฐบาลโดยตรง แต่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบางส่วน การคัดเลือกครูผู้สอนจึงต้องคัดครูที่มีความรู้ ความสามารถ และครูต้องรองรับความสามารถของนักเรียนที่เก่งได้ด้วย นักเรียนส่วนใหญ่สนใจเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์มากกว่าด้านศิลปศาสตร์ เนื่องจากหากจบด้านวิทยาศาสตร์สามารถเลือกเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้มากกว่าด้านศิลปศาสตร์ และความเชื่อถือของภาคเอกชนต่าง ๆ ที่รับผู้จบการศึกษาเข้าทำงานจะนิยมรับผู้จบการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์มากกว่า

คณะร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันจนถึงเวลา 12.00 น. จึงเดินทางออกจากโรงเรียนไปรับประทานอาหารเที่ยง ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาเขตเปาซาน ซึ่งอยู่เยื้องกับโรงเรียนสาธิตแห่งนี้ ที่ได้เฝ้าอาหารคณะอาจารย์และผู้แทนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้กล่าวขอบคุณคณะของเราทั้ง 2 คณะอย่างเป็นทางการ ที่ได้มาร่วมศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ทำให้เกิดมิตรภาพที่ดี มีความรู้ความเข้าใจระหว่างกันมากขึ้น สิ่งที่มาชมมหาวิทยาลัยฝากกับคณะคือ การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ควรขยายการดำเนินงาน

ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยทางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้การสนับสนุนในทุกด้านอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีน การจัดกิจกรรมของนักเรียน การสนับสนุนนักเรียนไทยมาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท หรือปริญญาเอก รวมทั้งการดูแลสวัสดิการต่าง ๆ อย่างดี

คงเป็นความมุ่งมั่นและความตั้งใจอย่างจริงจังของสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่อยากเห็นความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างกันที่มากขึ้น ที่ผ่านมาระหว่างเราจะเห็นแล้วว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมสาธารณรัฐประชาชนจีนกว่า 20 ครั้ง จนได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล "มิตรที่ดีที่สุดในโลกของชาวจีน" เมื่อเดือนธันวาคม 2552 เป็นสิ่งที่ภาคภูมิใจอย่างยิ่งของพสกนิกรชาวไทย ทรงรับการถวายการต้อนรับจากครูสอนภาษาจีน 9 ท่านตามลำดับ จนไม่เพียงแต่มีพระราชกระแสรับสั่งด้วยภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่วเท่านั้น หากยังทรงพระราชนิพนธ์แปลบทกวีจีน และนวนิยายจีนอีกด้วย

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงส่งเสริมให้เยาวชนไทยผูกมิตรกับจีน เรียนภาษาและวัฒนธรรมจีน พร้อมมีพระราชดำรัสว่า "ที่จริง เวลาเรียนอยู่ในประเทศไทย ถึงแม้ครูจะเก่ง สอนดี ก็ไม่เหมือนเวลาที่พบคนจีนในสถานการณ์จริง เพราะฉะนั้น เด็กไทยในสมัยนี้ก็สนใจเรียนภาษาจีนกัน เด็กไทยถ้าเรียนในห้องเรียนก็ไม่ค่อยได้ผล ถ้ามีโอกาสที่ว่ามีครูแลกเปลี่ยนที่มาจากจีนมาสอน หรือว่ามีโอกาสได้พบเด็กจีนบ้าง การเรียนน่าจะดีขึ้น" (ที่มา <http://www.komchadluek.net/>)

ผมตั้งใจจะจบ “เรื่องจริงที่...มหานคร SHANGHAI” ไว้ที่ตอนที่ 6 นี้ เพราะภารกิจในการศึกษาดูงานได้เสร็จสิ้นแล้ว แต่ทางการจีนที่ประสานโดยสถานกงสุลใหญ่สาธารณรัฐประชาชนจีน ประจำจังหวัดสงขลา ผ่านไปยังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ดูแลคณะเราอยู่ที่จีน ได้มอบของขวัญให้คณะเราอีกโดยการนำไปทัศนศึกษาด้านความเป็นอยู่ ศาสนาและวัฒนธรรม ที่เมืองซูโจว (Suzhou) ในช่วงเย็นของวันที่ห้าและในวันที่หกของการเดินทาง คงคล้ายกับการไปเยี่ยมหมู่บ้าน Zhujiajiao ที่เป็นหมู่บ้านริมน้ำ เพราะเมือง Suzhou นี้ ก็ตั้งอยู่ริมทะเลสาบเดียวกันแต่อยู่คนละด้านของทะเลสาบ

สิ่งที่แตกต่างก็คือ หมู่บ้านที่ Suzhou เป็นหมู่บ้านริมน้ำในเมือง และขึ้นทะเบียนเป็นเมืองมรดกโลก แต่หมู่บ้านริมน้ำใน Zhujiajiao เป็นหมู่บ้านริมน้ำในชนบท วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้คนจึงแตกต่างกันบ้าง เรามีโอกาสไปเยี่ยม Xiyuan Temple เป็นวัดของพระพุทธศาสนา และไปเยี่ยมชมบ้านสวนดอกไม้ของอดีตขุนนางเก่าของจีนที่ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกแล้วเช่นกัน ทำให้เราได้เห็นวัฒนธรรมด้านศาสนาและสิ่งก่อสร้างที่สวยงามของชาวจีนที่ยังคงรักษาไว้ให้ลูกหลานและชาวโลกได้ศึกษาเรียนรู้ แม้เวลาจะผ่านมาเนิ่นนานนับ 1,000 ปี. (จบครับ)

